

PESTOVANÉ HUBY (Agaricus)
EHK/OSN NORMA KVALITY FFV-24
pre obchodnú kvalitu ¹

I. DEFINÍCIA VÝROBKU

Táto norma sa vzťahuje na carpophores (plodnice) umelo pestovaných druhov z rodu Agaricus (syn. Psalliota), ktoré sa majú dodávať spotrebiteľovi čerstvé, s výnimkou húb určených na priemyselné spracovanie.

Huby sú zatriedené do obchodných druhov a predovšetkým sú zatriedené do dvoch skupín:

1. nerezané huby, ktorých spodná časť hlúbika nie je odrezaná,
2. rezané huby, ktorých spodná časť hlúbika je odrezaná.

V oboch skupinách sa rozlišuje medzi postupnými štádiami vývinu:

1. zatvorené huby (alebo ekvivalentné pomenovanie), t.j. huby s úplne zatvoreným klobúkom,
2. huby s plachtičkou, t.j. huby, ktorých klobúk je spojený s hlúbikom plachtičkou,
3. otvorené huby, t.j. huby, ktoré sú úplne otvorené (otvorený klobúk alebo plochý; vyžaduje sa, aby okraje klobúka boli mierne stočené nadol),
4. ploché huby, t.j. huby, ktorých klobúk je úplne otvorený (ale okraje klobúka nie sú ani príliš kalíškovité ani príliš vytočené nahor).

Huby sú ďalej zatriedené do dvoch skupín označených farbou:

1. „biele“,
2. „hnedé“ alebo „gaštanové“.

II. USTANOVENIA O KVALITE

Účelom normy je určiť požiadavky na kvalitu húb po úprave a balení.

A. Minimálne požiadavky

Vo všetkých triedach, so zreteľom na osobitné ustanovenia stanovené pre každú triedu a prípustné odchýlky, huby musia byť:

---

¹ **Odvolaie:** Normy sú publikované v troch oficiálnych jazykoch Európskej hospodárskej komisie Organizácie spojených národov. Pokiaľ by sa vyskytli nezrovnalosti medzi jednotlivými jazykovými verziami, alebo medzi verziami v iných, neoficiálnych jazykoch, je rozhodujúca anglická verzia. Pokiaľ je originálna verzia normy vo francúzskom alebo ruskom jazyku, v takom prípade je rozhodujúca verzia vo francúzskom alebo ruskom jazyku.

- intaktné, v prípade rezaných húb musí byť rez zreteľný,
- zdravé, vylúčený je výrobok napadnutý hnilobou, silným hnednutím hlúbika alebo takým poškodením, kvôli ktorému sa stáva nevhodným na konzumáciu,
- čisté, prakticky bez akýchkoľvek cudzích predmetov okrem zvyškov pôdy,
- čerstvé na vzhľad; do úvahy je potrebné brať typickú lupeňovú farbu hlúbika a/alebo obchodný druh,
- prakticky bez akýchkoľvek škodcov,
- prakticky bez akéhokoľvek poškodenia spôsobeného škodcami,
- bez nadmernej vonkajšej vlhkosti,
- bez akéhokoľvek cudzieho zápachu a/alebo chuti.

Vývin a stav húb musí byť taký, aby mohli:

- vydržať prepravu a manipuláciu a
- byť dodané na miesto určenia vo vyhovujúcom stave.

B. Klasifikácia

Huby sú zatriedené do troch tried:

i) „Extra“ trieda

Huby v tejto triede musia byť najvyššej kvality. Musia spĺňať charakteristiky tvaru, vzhľadu, vývinu a sfarbenia daného obchodného druhu. Musia byť dobre formované.

Nesmú mať žiadne nedostatky s výnimkou nepatrných povrchových nedostatkov za predpokladu, že tieto nenarúšajú celkový vzhľad výrobku, kvalitu, zachovanie kvality a úpravu v balení.

V prípade rezaných húb musí byť rez približne kolmý na zvislú os.

Na hubách nesmú byť prakticky žiadne zvyšky pôdy; nerezané huby môžu mať stopy zvyškov pôdy na hlúbiku.

ii) I. trieda

Huby v tejto triede musia byť dobrej kvality. Musia spĺňať charakteristiky tvaru, vzhľadu, vývinu a sfarbenia daného obchodného druhu.

Prípustné sú však tieto nedostatky za predpokladu, že tieto nenarúšajú celkový vzhľad výrobku, kvalitu, zachovanie kvality a úpravu v balení:

- nepatrná vada tvaru,

- nepatrná vada sfarbenia,
  - nepatrné povrchové otláčeniny,
  - nepatrné stopy zbytkov pôdy; nerezané huby môžu mať stopy zbytkov pôdy na hlúbiku.
- V prípade rezaných húb musí byť rez približne kolmý na zvislú os.

iii) II. trieda

Do tejto triedy patria huby, ktoré nespĺňajú požiadavky pre zaradenie do vyšších tried, ale spĺňajú vyššie

špecifikované minimálne požiadavky.

Prípustné sú tieto nedostatky za predpokladu, že výrobky si zachovávajú svoje základné vlastnosti pokiaľ ide

o kvalitu, zachovanie kvality a prezentáciu v balení:

- vada tvaru,
- vada sfarbenia,
- nepatrné otláčeniny,
- nepatrné zmeny na hlúbiku,
- nepatrná vnútorná vlhkosť hlúbika,
- odfarbená epiderma,
- duté hlúbiky,
  - stopy zbytkov pôdy; nerezané huby môžu mať stopy zbytkov pôdy na hlúbiku.

III. USTANOVENIA O TRIEDENÍ PODĽA VEĽKOSTI

Veľkosť sa určuje podľa priemeru klobúka a dĺžky hlúbika podľa ďalej uvedených špecifikácií.

Minimálna veľkosť

Maximálny priemer klobúka musí byť najmenej 15 mm pre huby so zatvoreným klobúkom, s plachtičkou a otvorené a 20 mm pre ploché huby.

Dĺžka hlúbika

Dĺžka hlúbika sa meria:

- od lupeňov pod klobúkom pri otvorených a plochých hubách,
- od plachtičky pri zatvorených hubách.

Určenie veľkosti je povinné pre huby v „Extra“ triede v súlade s uvedenou tabuľkou, huby v I. a II. triede musia spĺňať

určené rozpätia veľkosti, ak sú pri špecifikácii uvedené termíny „malé“, „stredné“ a „veľké“:

Zatvorené huby, huby s plachtičkou, otvorené huby			
Priemer klobúka		Maximálna dĺžka hlúbika	
Veľkosť	Medzné rozmery	Rezané huby	Nerezané huby
Malé	15 – 45 mm	1/2 priemeru klobúka	2/3 priemeru klobúka
Stredné	30 – 65 mm		
Veľké	50 mm a viac		
Ploché huby			
Priemer klobúka		Maximálna dĺžka hlúbika	
Veľkosť	Medzné rozmery	Rezané huby	Nerezané huby
Malé	20 – 55 mm	2/3 priemeru klobúka	2/3 priemeru klobúka
Veľké	50 mm a viac		

IV. USTANOVENIA O PRÍPUSTNÝCH ODCHÝLKACH

Odchýlky sú vo vzťahu ku kvalite a veľkosti prípustné v každom balení pre výrobky, ktoré nespĺňajú požiadavky uvedenej triedy.

A. Odchýlky prípustné, pokiaľ ide o kvalitu

i) „Extra“ trieda

5 % na počet alebo váhu húb, ktoré nespĺňajú požiadavky tejto triedy, ale spĺňajú požiadavky I. triedy, alebo sú, vo výnimočných prípadoch, v medziach prípustných odchýliek tejto triedy.

ii) I. trieda

10% na počet alebo váhu húb, ktoré nespĺňajú požiadavky tejto triedy, ale spĺňajú požiadavky II. triedy, alebo sú, vo výnimočných prípadoch, v medziach prípustných odchýliek tejto triedy.

iii) II. trieda

10% na počet alebo váhu húb, ktoré nemajú hlúbik a 10% na počet alebo váhu húb, ktoré nespĺňajú ani požiadavky tejto triedy, ani minimálne požiadavky, z iných príčin, s výnimkou prípadov, keď je výrobok napadnutý hnilobou alebo je inak poškodený, čím sa stáva nevhodným na konzumáciu.

B. Osobitné odchýlky prípustné, pokiaľ ide o štádium vývinu

i) „Extra“ trieda

Prípustných je celkom 5 % na počet alebo váhu húb predchádzajúceho štádia vývinu alebo húb nasledujúceho štádia vývinu.

ii) I. trieda

Prípustných je celkom 10 % na počet alebo váhu húb predchádzajúceho štádia vývinu alebo húb nasledujúceho štádia vývinu.

iii) II. trieda

V každom balení môžu byť pomiešané huby rôzneho štádia vývinu. Ak je však uvedené štádium vývinu, prípustných je najviac celkom 25% na počet alebo váhu húb predchádzajúceho štádia vývinu alebo húb nasledujúceho štádia vývinu.

C. Odchýlky prípustné, pokiaľ ide o veľkosť

Pre všetky triedy: 10 % na počet alebo váhu húb, ktoré nezodpovedajú uvedeným veľkostiam.

V. USTANOVENIA O OBCHODNEJ ÚPRAVE

A. Rovnorodosť

Obsah každého balenia musí byť rovnorodý a musí obsahovať iba huby rovnakého pôvodu, obchodného druhu, štádia vývinu (s výhradou ustanovení bodu IV (B), kvality a veľkosti (ak je stanovená veľkosť)).

Predajné balenie čistej váhy nepresahujúcej 1 kg môže obsahovať zmesi húb rôzneho sfarbenia za predpokladu, že sú rovnakej kvality, štádia vývinu a veľkosti (ak je stanovená veľkosť) a pri každej farbe sú rovnakého pôvodu.

Viditeľný obsah balenia musí byť reprezentatívny pre celý obsah.

B. Úprava a balenie

Huby musia byť balené takým spôsobom, aby bol výrobok náležito chránený.

Materiály použité vnútri obalu musia byť nové, čisté a takej kvality, aby zabránili vzniku akýchkoľvek vonkajších alebo vnútorných zmien výrobku. Je povolené použitie materiálov, najmä papiera alebo známok s obchodnými špecifikáciami za predpokladu, že tlač bola vykonaná netoxickým atramentom alebo etiketa bola prilepená netoxickým lepidlom.

Etikety pripojené samostatne na výrobky musia byť také, aby po odstránení nenechali po sebe viditeľné stopy lepidla, ani nespôsobili závady na povlaku.

V obaloch nesmú byť žiadne cudzie predmety, ani nadmerné množstvo zbytku pôdy.

VI. USTANOVENIA O OZNAČOVANÍ

Na každom balení musia byť písmenami zoskupenými na tej istej strane čitateľne a nezmazateľne vyznačené a zvonka viditeľné nižšie uvedené údaje.

A. Identifikácia

Baliareň a/alebo odosielateľ: názov a adresa alebo úradne vydaná alebo schválená kódová značka. Jednako, v prípade, že sa používa určitý kód (znak), slová „baliareň a/alebo odosielateľ“ (alebo zodpovedajúca skratka) musia byť uvedené pri tomto kóde (znaku).

B. Charakter výrobku

- „pestované huby“,
- „rezané“ alebo „nerezané“,
- „farba“, ak nie sú biele,
- štádium vývinu (nepovinne),
- v prípade predajných balení obsahujúcich zmes húb rôznych druhov názvy týchto druhov

C. Pôvod výrobku

- krajina pôvodu a prípadne oblasť, kde boli vypestované, alebo celoštátny, regionálny alebo miestny názov,

D. Obchodné špecifikácie

- trieda,
- veľkosť (ak je stanovená veľkosť) vyjadrená ako minimálne a maximálne priemery klobúka alebo termínmi „malé“, „stredné“ alebo „veľké“,
- čistá hmotnosť.

E. Úradná kontrolná značka (nepovinná)

Publikované 1970

Upravené 1996, 2000, 2004